

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Tillatelse nr. - Sak nr. 2020/13718

Nye Veier AS – E6 Roterud-Storhove

Midlertidig tillatelse til utslipp fra anleggsfase, utfylling i Mjøsa og Lågen og gjenbruk av sprengstein

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16¹. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Virksomheten må på forhånd avklare skriftlig med Statsforvalteren dersom den ønsker å foreta endringer i driftsforhold, utslipp med mer som kan ha miljømessig betydning, og som ikke er i samsvar med opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende Statsforvalteren en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Virksomhet	Nye Veier AS
Beliggenhet/gateadresse	Kjøita 6, 4630 Kristiansand
Postadresse	Kjøita 6, 4630 Kristiansand
Kommune	Kristiansand
Org. nummer (bedrift)	915 488 099
Lokalisering av anlegg	Ø: 33/253121 – N: 6782779 (Vingnestunnelen)
NACE-kode og bransje	84.130 Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked
Virksomhetens kategori ¹	41.200 Oppføring av bygninger, 42.130 Bygging av bruer og tunneler

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse
		-

¹ Jf Forurensningsforskriften av 06.01.2001, nr. 931, kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Tillatelse gitt:	Endringsnummer: -	Sist endret: -
Tore Pedersen e.f. avdelingsdirektør		Merethe Kleiven rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

UTKAST

Endringslogg

Endringsnummer	Endring av	Punkt	Beskrivelse

UTKAST

Innhold

1. Tillatelsens ramme og omfang	6
2. Generelle vilkår	6
2.1 Gjennomføring av tiltak	6
2.2 Varsling av tiltaksgjennomføring	6
2.3 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	6
2.4 Utslippsbegrensninger	7
2.5 Plikt til å overholde grenseverdier	7
2.6 Plikt til å redusere forurensning	7
2.7 Endring av vilkår	7
2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold	7
2.9 Tiltak ved økt forurensningsfare	7
2.10 Internkontroll	7
2.10.1. Miljørisikovurdering	8
2.10.2. Avvikshåndtering	8
2.10.3. Krav til kompetanse	8
3. Utslipp til vann – tunneldriving, rigg- og anleggsområder og mellomlager	8
3.1 Utslipsreducerende tiltak	8
3.2 Drift og vedlikehold	9
3.3 Grenseverdier i resipientene og kontroll- og overvåkningsprogram	10
3.3.1 Utslipp fra tunneldriving	10
3.3.2 Utslipp fra terrengarbeid i dagsoner, deponi – rigg - og anleggsområder	11
3.3.3 Kontroll- og overvåkningsprogram	11
3.4 Tilstandsklassifisering - førtilstand	11
3.5 Utslipssted	11
3.6. Sprengstoff, sprengtråder og armering	11
3.7 Påslipp	12
4. Mudring og utfylling	12
4.1 Mudring	12
4.2 Utfylling	12
4.2.1 Stabilitet	13
4.2.2 Plastavfall	13
4.3 Kontroll- og overvåkningsprogram for mudring og utfylling	13
5. Massehåndtering	14
5.1. Disponering av sprengsteinmasser fra Brøttumformasjonen	14
6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter	15

7. Kjemikalier	15
8. Støy og støv	16
8.1 Støy	16
8.2 Støv	16
9. Utslippskontroll.....	16
9.1 Målinger	16
9.2 Gjennomføring av målinger	17
9.3 Lagring av dokumentasjon fra utslippskontroll	17
10. Miljøovervåkning av vannforekomster	17
10.1. Overvåkning av grunnvannsressurser og drikkevannsbrønner som kan bli berørt	17
10.2. Overvåkning av berørte resipienter	17
10.3. Overvåkning av resipienter nedstrøms massedeponier	18
11. Klimapåvirkning	19
12. Rapportering	19
12.1. Årsrapport	19
12.2. Sluttrapport.....	19
13. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	20
13.1 Etablering av beredskap	20
13.2 Varsling av akutt forurensning	20
14. Avfall.....	20
14.1 Generelle krav	20
14.2 Håndtering av farlig avfall	20
14.3 Slam fra sandfang, renseinstallasjoner og bunnrensk fra tunnel	20
15. Søknad om driftstillatelse.....	21
16. Tilsyn	21
Vedlegg 1.....	22

1. Tillatelsens ramme og omfang

Tillatelsen omfatter utslipp fra anleggsfasen ved bygging av E6 på strekningen Roterud-Storhove i Gjøvik og Lillehammer.

Tillatelsen gjelder:

- utslipp av rensed prosessvann fra driving av Vingnestunnelen,
- utslipp av vann fra rigg – og mellomagringsområder, samt anleggsvann fra dagsone, inkludert verksted og vaskehaller,
- støy og støv fra anleggsarbeid,
- mudring og utfylling i Mjøsa og Lågen,
- gjenbruk av sprengsteinmasser fra Brøttumformasjonen, og
- avfallshåndtering

Tillatelsen er gyldig frem til anleggsarbeidet er avsluttet, samt at avrenning fra massedeponier er avsluttet og har avtatt til et naturlig nivå.

Det søkes separat for utslipp fra driftsfasen ved et senere tidspunkt.

Det forutsettes at tiltaket er i samsvar med de til enhver tid gjeldende reguleringsbestemmelser. Tiltaket vil berøre Lågendeltaet naturreservat og er derfor også behandlet etter verneforskriften og naturmangfoldloven. Det forutsettes at tiltaket er i samsvar med de vilkårene som er gitt i vedtak etter § 48 i naturmangfoldloven.

Ved vesentlige endringer skal virksomheten søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

Nye Veier AS er ansvarlig for at vilkår i denne tillatelsen overholdes.

2. Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknaden datert 11.12.2020 med etterfølgende revideringer, dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Varsling av tiltaksgjennomføring

Virksomheten skal varsle Statsforvalteren i Innlandet senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.3 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Virksomheten er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.4 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning er regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom regulering i vilkårene.

2.5 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes, og variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte grenseverdiene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.6 Plikt til å redusere forurensning

Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Dette omfatter også stoffer som ikke framgår av vilkår 2.4. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

2.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

System og rutiner for vedlikehold av et slikt system skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7².

2.9 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter virksomheten å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift.

Virksomheten skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i henhold til vilkår 13.2.

2.10 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene.

Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Når en virksomhet som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på virksomhetens anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og følger opp vilkår i Statsforvalterens tillatelse.

2.10.1. Miljørisikovurdering

Det skal gjennomføres en miljørisikovurdering. Resultatene vurderes opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumentere og omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader. Ved endrede forhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over alt som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser forurensning kan medføre.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herfra blir innarbeidet og gjennomført i drifts- og vedlikeholdsprosjekter.

Med utgangspunkt i miljørisikovurderingen skal det også utarbeides og gjennomføres et kontroll- og overvåkningsprogram av utslipp og berørte resipienter.

2.10.2. Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentakende, skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

2.10.3. Krav til kompetanse

Nye Veier AS er ansvarlig for at miljørådgiver med dokumentert kompetanse innenfor geologi, og tilstrekkelig kunnskap om syredannende berg, til enhver tid er tilgjengelig før og under tiltak. Miljørådgiver skal overføre nødvendig kunnskap til entreprenør slik at vilkårene i denne tillatelsen følges.

Virksomheten skal i øvrig ha tilstrekkelig kunnskap om renseanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Virksomheten skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i virksomheten, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

3. Utslipp til vann – tunneldriving, rigg- og anleggsområder og mellomlager

3.1 Utslippsreduserende tiltak

Virksomheten skal etablere tilstrekkelige renseløsninger og avbøtende tiltak for å redusere utslipp av partikler, partikkelbunden forurensning, olje og ammoniakk/ammonium/øvrigt nitrogenforbindelser mest mulig, slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet. De avbøtende tiltakene omfatter også regulering av pH på en slik måte at pH ligger innenfor et akseptabelt intervall, jamfør de fastsatte grenseverdiene i punkt 3.3.

Det forutsettes at alle utslipp fra renseinstallasjoner skjer ved dykket avløp til Mjøsa/Lågen.

Virksomheten skal minimere mengden utslippsvann ved å gjennomføre avskjærende tiltak for å redusere tilrenning av overvann og grunnvann til anleggsområder og områder for mellomagring av masser.

Betongarbeid og vask av betongbiler i anleggsområdet skal ikke føre til utslipp av forurenset vann til resipient.

Utslipp fra tunneldriving

- Utslipp fra tunneldriving skal renses før utslipp til resipient.
- Virksomheten skal opparbeide renseanlegg basert på best tilgjengelig fagkunnskap og teknikk.
- Renseanlegg skal være dimensjonert slik at de kan ta hånd om vannmengdene som blir tilført anlegget (utfra hydraulisk maksimal belastning). De må ha tilstrekkelig oppholdstid for å redusere relevante utslipp i nødvendig grad og i samsvar med fastsatt grenseverdi.
- Renseanlegget skal være utstyrt for kontinuerlig logging av sentrale parametere (pH, turbiditet og temperatur) og ha varsling med alarm ved overskridelser av grenseverdier.
- Virksomheten skal overvåke utslippet gjennom prøvetaking og visuell kontroll ved utslippspunkt.

Oljeutslipp fra riggområder/tunneldriving

- Utbygger skal etablere oljeutskillere i områder med tunneldriving og større riggområder.
- Virksomheten skal framlegge prøvetakingsprogram for utslipp fra oljeutskillere sammen med det øvrige miljøovervåkningsprogrammet.
- Absorbenter skal være tilgjengelig på alle steder hvor oljeholdige utslipp kan forekomme.

Utslipp fra terrengarbeid i dagsoner deponi- rigg og anleggsområder

- Det skal etableres behandlingssystemer for avrenning fra anleggsarbeider og massedeponier til resipienter, herunder større midlertidige mellomagre med sprengstein fra tunneldriving. Avrenningen skal gjennomgå nødvendig grad av rensing og/eller behandling for å overholde grenseverdiene i punkt 3.3.
- Virksomheten skal gjennomføre avbøtende tiltak for å så langt som mulig redusere avrenning av partikler knyttet til arbeid i tiltaksområdet.
- Rense/behandlingsanlegg må være tilstrekkelig dimensjonert til å håndtere avrenningen ved store nedbørsmengder og sikre en oppholdstid som gir tilstrekkelig behandling.
- Virksomheten skal utarbeide rutiner for å hindre utslipp til grunn og resipient fra påfyll av drivstoff, vedlikehold av maskiner og lignende.
- Ved eventuelle punktutslipp av olje eller drivstoff skal dette samles opp umiddelbart.
- Absorbenter skal være tilgjengelig på alle steder hvor slike utslipp kan forekomme.

3.2 Drift og vedlikehold

Tiltakshaver skal etablere skriftlige driftsrutiner som gjelder for renseanlegg og andre renseløsninger. Rutinene skal komme frem av virksomhetens internkontroll og må som et minimum omhandle

- Driftsrutiner
- Tømmerutiner for renseanlegg, sandfang, sedimenteringsbasseng mv.
- Inspeksjonsrutiner for renseanlegg og resipienter
- Kontroll og kalibrering av måleinstrumenter, loggere mv.

- Prøvetakingsrutiner
- Avviksbehandling for forhold som gjelder ytre miljø og har betydning for drift av renselanlegg eller resulterer i risiko for negativ påvirkning i resipientene utover hva som er angitt som tillatt.

3.3 Grenseverdier i resipientene og kontroll- og overvåkningsprogram

3.3.1 Utslipp fra tunneldriving

Grenseverdier og prøvetakingsfrekvens for enkeltparametere er gitt i tabell 1.

Tabell 1. Grenseverdier og prøvetakingsfrekvens for parametere som skal overvåkes ved utslipp av rensed tunnelvann og fra renseløsninger i forbindelse terrengarbeid i dagsoner, deponi -, rigg - og anleggsområder.

Utslippsparameter	Grenseverdi	Måleenhet	Prøvetakning
Suspendert stoff (*)	100	mg SS/l	Ukeblandprøve
pH	5,5 – 8,0		kontinuerlig
Olje (C10-C40)	10	mg/l	Ukeblandprøve
Turbiditet			kontinuerlig
Vannmengde			kontinuerlig

(*) maksimum enkeltverdi tillatt i utslipp til Mjøsa og Lågen: 200 mg SS/l

Det skal settes akseptkriterium for turbiditet i kontinuerlige målinger på utslippsvann med bakgrunn i grenseverdien for suspendert stoff. Dersom turbiditeten overstiger akseptkriterium for utslippspunktet, skal utslippet stanses, årsaksforholdene avklares og nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres. Det samme gjelder ved overskridelser av grenseverdi for pH. Eventuell stopp i arbeidene som følge av overskridelser skal loggføres.

Følgende nitrogenforbindelser skal inngå i ukeblandprøve:

- Totalnitrogen (N)
- Ammonium (NH₄⁺)
- Nitrat (NO₃)

Det skal utføres prøvetakning på relevante miljøgifter og sporstoffer. Prøvene skal tas med midlingstid på en uke. Følgende forbindelser skal som et minimum inngå:

- Bly
- Arsen
- Kadmium
- Krom
- Nikkel
- Kvikksølv
- Kobber
- Zink
- Aluminium
- Benzo (a)pyren
- PAH-16
- PCB

For suspendert stoff, olje, nitrogenforbindelser, relevante miljøgifter og tungmetaller skal det tas ukeblandprøver. Det skal tas ut minst 6 delprøver per døgn med mengdestyrt, automatisk prøvetaker. Turbiditet, pH og vannmengde skal måles kontinuerlig.

3.3.2 Utslipp fra terrengarbeid i dagsoner, deponi – rigg - og anleggsområder

Utslipp av vann fra sedimentasjonsdammer/renseløsning skal overholde samme grenseverdier som angitt i 3.3.1, tabell 1. De samme grenseverdiene gjelder for mindre bekker og elver som påvirkes av anleggsarbeidet.

Følgende nitrogenforbindelser skal inngå i ukeblandprøve:

- Totalnitrogen (N)
- Ammonium (NH_4^+)
- Nitrat (NO_3)

Det skal utføres risikobasert prøvetakning på relevante organiske miljøgifter og sporstoffer.

3.3.3 Kontroll- og overvåkningsprogram

Det skal etableres et kontroll- og overvåkningsprogram for kontroll av alt utslipp av rensed tunnelvann og fra renseløsninger i forbindelse terrengarbeid i dagsoner, deponi –, rigg - og anleggsområder. Formålet er å sikre målinger utføres slik at overholdelse av krav stilt i tillatelsen er dokumentert. Turbiditet, pH, temperatur og vannmengder skal måles kontinuerlig. Overskridelser av gitte grenseverdier skal kunne oppdages og varsles. Ved overskridelse skal utslippet stanses, årsaksforholdene avklares og nødvendige tiltak gjennomføres. Rutiner og eventuelle tiltak skal beskrives i internkontrollen. Måleutstyr skal vedlikeholdes med en tilstrekkelig frekvens slik at målte verdier til enhver tid er representative for turbiditeten i vannmassene.

Kontroll- og overvåkningsprogram skal sendes til Statsforvalteren seinest 8 uker før anleggsstart for eventuelle kommentarer.

3.4 Tilstandsklassifisering - førtilstand

Det er ikke tillatt at berørte vannforekomster blir varig forringet som følge av anleggsaktiviteten, jamfør vannforskriften § 4. Dette skal følges opp og dokumenteres gjennom pålagt miljøoppfølgingsprogram og rapporteres til Statsforvalteren, jamfør punkt 12.

3.5 Utslipssted

Avløpsvannet fra renseanlegg skal føres ut i resipienten på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og påvirkningen i hovedvassdrag blir minst mulig.

3.6. Sprengstoff, sprengtråder og armering

Det er ikke tillatt med utslipp av plast og sprengtråder til resipient. Det skal gjøres tiltak for å minimalisere bruken av sprengtråder. Virksomheten skal til enhver tid benytte mest miljøvennlige metode for sprengning for å redusere forurensning av plast som følge av sprengningen. Hvis annet alternativ enn plast blir tilgjengelig skal dette vurderes.

Renseanlegg skal kunne holde tilbake sprengtråder med rist eller liknende slik at dette ikke når resipient.

Det er ikke tillatt med utslipp til vann av plastarmering fra betong.

Det må settes i verk tiltak for å redusere mengden av uomsatt sprengstoff ved sprengning, som gode rutiner for å hindre søl ved sprengning og reduksjon av injisering av sprengstoff til ett minimum.

3.7 Påslipp

Virksomhetens påslipp til kommunalt spillvannsnett skal håndteres i henhold til krav fra kommunen. Der det eventuelt foreligger utslippskrav fra både kommuner og Statsforvalter for utslipp til resipient, er det strengeste krav som gjelder. Tiltakshaver skal kunne dokumentere hvilke påslippskummer som mottar vann fra anleggsarbeidene.

4. Mudring og utfylling

Statsforvalteren skal varsles når arbeidene starter og avsluttes.

Det settes ingen tidsbegrensning for gjennomføring av mudring og utfylling, men det oppfordres til at det tas hensyn og utføres minst mulig aktivitet i perioder av året når den biologiske aktiviteten er høyest, for å begrense påvirkning på det biologiske mangfoldet i området.

4.1 Mudring

Det skal benyttes metoder for mudring, transport og deponering av masser som minimerer faren for spredning av partikler.

Mudring skal så langt som mulig gjennomføres ved lav vannstand og under rolige vind- og bølgeforhold. Om mudring gjennomføres når mudringsområdet er under vann skal det installeres en barriere som hindre spredning av partikler, eksempelvis siltgardin.

Det må utføres miljøtekniske undersøkelser av muddermassene før tiltaket starter. Dersom sedimentene har konsentrasjoner av sporstoffer eller organiske miljøgifter som i henhold til Miljødirektoratets veileder for grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608)³ faller i tilstandsklasse III eller høyere, må muddermassene leveres til godkjent avfallsanlegg i henhold til forurensningsloven.

Overskuddsmasser som oppstår ved mudring er å anse som avfall, jf. forurensningsloven § 27 første ledd. Dersom det er en virksomhet og ikke en privatperson som mudrer, blir overskuddsmassene å anse som næringsavfall, som definert i forurensningsloven 27 a annet ledd. Det følger av forurensningsloven § 32 første ledd at næringsavfall "skal bringes til lovlig avfallsanlegg med mindre det gjenvinnes eller brukes på annen måte". Adgangen til å disponere avfall er med dette strengere regulert enn adgangen til å disponere materialer som ikke er avfall. Ved søknad om mudring skal det foreligge en plan for disponering av de mudrede sedimentene. Valg av disponeringsløsning kan påvirkes av de mudrede sedimentenes forurensningsgrad, vanninnhold, organisk innhold og logistikk for disponering av sedimentene.

Den som mudrer, skal som hovedregel frakte overskuddsmassene til lovlig avfallsanlegg eller sørge for at massene gjenvinnes hvis massene er rene. Dette følger av forurensningsloven § 32 første ledd.

Dersom overskuddsmasser fra mudring ikke leveres til lovlig avfallsanlegg eller nyttiggjøres, kreves det et samtykke fra Miljødirektoratet til såkalt "annen disponering" av massene, jf. forurensningsloven § 32 annet ledd.

De som har fått tillatelsen er ansvarlig for å innhente nødvendig samtykke fra grunneiere og andre rettighetshavere.

4.2 Utfylling

Statsforvalter gir tillatelse til midlertidige og permanente utfyllinger i Mjøsa og Lågen.

³ Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota, M-608, revidert 30.10.2020.

Utfyllingene skal utformes og utføres som beskrevet i søknad og reguleringsbestemmelser. Det skal føres logg over mengde utfylte masser, lagtykkelser, skråningshelning osv.

Statsforvalteren gir tillatelse til å bruke sprengstein fra Brøttumformasjonen til utfylling i Mjøsa under visse vilkår, se punk 5.1.

Det skal etableres dokumentert mottakskontroll for å sikre at massene som skal brukes til utfylling oppfyller kravene satt i denne tillatelsen. Mottakskontrollen skal være en del av kontroll- og overvåkningsrutinene.

Det skal etableres en avskjærende barriere i ytterkant av utfyllingsarealet på hele strekningen for å begrense partikkelspredning til omkringliggende arealer.

Sprengsteinmasser brukt til plastring av elver og bekker må være frie for kjemikalier, sprengsteinrester og finpartikulært materiale.

4.2.1 Stabilitet

Fyllingskråninger skal sikres mot utrasing, både underveis i arbeidet og etter ferdigstilling av utfyllingen.

De midlertidige utfyllingene i Lågen og på Våløya og eventuell lagring av matjord eller andre masser, skal utformes på en slik måte at massene ikke vaskes vekk ved flom og medfører forurensing nedstrøms.

4.2.2 Plastavfall

Sprengsteinmassene som skal benyttes til utfylling skal i minst mulig grad inneholde plast. For å sikre dette forutsetter vi at tiltakshaver stiller strenge miljøkrav til sprengsteinmassene som skal brukes og etablerer god mottakskontroll på utfyllingsstedet. I tillegg må det etableres systemer for å hindre spredning ut av tiltaksområdet og fange opp eventuell plast som finnes i sprengsteinmassene. Nærmere beskrivelse av disse tiltakene skal innarbeides i kontroll- og overvåkningsrutinene.

Det tillates ikke bruk av sprengsteinmasser som inneholder plastarmering, og foringsrør skal tas ut før sprengning og gjenbrukes eller avfallshåndteres. Plastavfall og annet avfall fra utfyllingen skal leveres til godkjent avfallsanlegg.

4.3 Kontroll- og overvåkningsprogram for mudring og utfylling

Det skal etableres et kontroll- og overvåkningsprogram for mudre- og utfyllingsaktivitetene. Det skal etablere automatisk måling av turbiditet utenfor barriere for partikkelspredning. Målestasjonen skal ha varslingsfunksjon ved overskridelse. Målingene skal skje på relevant dyp der det forventes størst spredning. Turbiditeten skal ikke overskride referanseverdi + 5 NTU. Ved overskridelse skal arbeidene stanses, årsaksforholdene avklares og nødvendige tiltak gjennomføres. Rutiner og eventuelle tiltak skal beskrives i internkontrollen. Måleutstyr skal vedlikeholdes med en tilstrekkelig frekvens slik at målte verdier til enhver tid er representative for turbiditeten i vannmassene.

I tillegg til turbiditet skal også pH overvåkes under utfylling da det skal brukes sprengsteinmasser fra Brøttumformasjonen som kan være syredannende.

Kontroll- og overvåkningsprogrammet skal utformes i tråd med anbefalinger gitt i «Veileder for håndtering av sedimenter» M-350⁴. Overvåkingen skal være tilstrekkelig til å avdekke eventuell spredning av forurensning inkl. plast, og eventuelle effekter på naturmiljøet i forbindelse med mudring

⁴ Veileder for håndtering av sedimenter M-350, 2015.

og utfylling, og skal foregå før, under og i etterkant av tiltakene. Kontroll- og måleprogram skal inngå i virksomhetens internkontroll og en miljørisikovurdering skal ligge til grunn for programmet.

Kontroll- og overvåkningsprogram skal sendes til Statsforvalteren seinest 8 uker før anleggsstart for eventuelle kommentarer.

5. Massehåndtering

Masser fra prosjektet skal håndteres i henhold til gjeldende regelverk.

Virksomheten skal dokumentere disponering av masser fra prosjektet. Det skal oppgis masser som er kjørt ut av tiltaksområdet for gjenvinning eller til godkjent avfallsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven. Leveringssted, mengde, tidspunkt for levering skal angis.

Virksomheten skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre at tiltaket medfører spredning og etablering av uønskede fremmede arter⁵.

5.1. Disponering av sprengsteinmasser fra Brøttumformasjonen

Sprengstein fra Brøttumformasjonen tillates brukt i fyllinger på land og i vann innenfor tiltaksområdet, men meg gitte vilkår.

- Benker med svartskifer som er karakterisert som syredannende skal separeres fra de øvrige massene og leveres til godkjent avfallsanlegg.
- Sprengstein med svartskifer tillates ikke brukt innenfor Lågendelta naturreservat eller innenfor sikringssonen til grunnvannsressursene på Hovemoen.
- Forvitret svartskifer får ikke gjenbrukes, men skal separeres fra øvrige masser og leveres til godkjent avfallsanlegg.
- Det skal innføres tiltak for å hindre spredning av finpartikulær svartskifer i forbindelse med transport, mellomlagring og utfylling. Eksempelvis skal alle sprengsteinmasser spyles inne i tunnelen før uttransport og svartskifer skal ikke knuses til mindre fraksjoner.
- Det tillates å mellomlagre potensielt syredannende masser i påvente av endelig slutt disponering, men det bør minimeres. Generelt skal mellomlagringen av potensielt syredannende masser gjennomføres i henhold til fagrapport M-2105 «Håndtering av potensielt syredannende svartskifer».
 - Forvitret svartskifer bør man unngå å mellomlagre, men det kan tillates i tett container i inntil 2 uker.
 - Syredannende svartskifer skal ikke mellomlagres mer enn totalt 6 måneder fra massene er gravd ut til de er endelig deponert.
 - Alt overvann skal ledes utenom områdene for mellomlagring av potensielt syredannende materiale.
 - All avrenning fra områder med mellomlagring av svartskifer eller blandingsstein som inneholder svartskifer skal samles opp og renses før utslipp til resipient. Dersom grenseverdiene for pH satt i pkt. 3.3 overskrides må tiltak iverksettes.
 - Ved behov skal det gjøres tiltak for å hindre eventuell nedbørspåvirket utvasking fra massene og spredning av sporstoffer.
 - Det skal finnes en akuttberedskap dersom sur avrenning oppstår, eksempelvis tilførsel av kalkstein eller grovt kalkgranulat. Slike masser skal fjernes så raskt som mulig.

⁵ Jf. Artsdatabanken (2018). Fremmedartslista 2018. Listen finnes på www.artsdatabanken.no.

- Ved bruk av blandingsstein med innhold av svartskifer i veilinjen og i veiskråninger skal disse utformes på en slik måte at svartskiferen ikke utsettes for gjennomstrømming av oksygenrikt vann. Svartskiferholdig stein bør med andre ord ikke brukes i forbindelse med eksempelvis strukturer for overvannshåndtering av veiavrenning.
- Det skal utarbeides et kontroll- og overvåkningsprogram som skal sikre at eventuell syredannelse og sur avrenning og eventuelle effekter på naturmiljøet i forbindelse med mellomager og utfyllingslokaliteter avdekkes. Overvåkningsprogrammet skal foregå før, under og i etterkant av tiltaket. Kontroll- og overvåkningsprogrammet skal inngå i virksomhetens internkontroll og en miljørisikovurdering skal ligge til grunn for programmet.

6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Anleggsarbeidene skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Tiltakshaver plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på anleggsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven. Forurensningsmyndighet for forurenset grunn for E6 Roterud-Storhove ble delegert Statsforvalteren av Miljødirektoratet 20. mai 2021.

7. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler og flokkuleringsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jmfør også punkt 2.10 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶ Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning,

⁶ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁷ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

8. Støy og støv

8.1 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy reguleres gjennom reguleringsbestemmelser etter plan – og bygningsloven, eventuelle støytilatelser/dispensasjoner fra kommunen, samt dispensasjon fra verneforskrift for Lågendelta naturreservat. Statsforvalteren anser at støy er godt nok ivaretatt og fulgt opp gjennom dette og ser det derfor ikke som hensiktsmessig å sette ytterligere grenseverdier for støy.

Virksomheten skal gjennom målinger/beregninger dokumentere at kravene i reguleringsbestemmelsene overholdes.

8.2 Støv

Virksomheten skal påse at støv fra anleggsdriften til enhver tid er lavest mulig. Eventuelle klager på støv skal avviksbehandles jf. vilkår 2.10.2 i denne tillatelsen, og om nødvendig skal støvreduserende tiltak iverksettes straks.

Tiltakshaver skal ha ekstra fokus på avbøtende tiltak for spredning av støv langs følsom arealbruk (boliger). For å redusere støvforurensning til omgivelsene skal virksomheten utarbeide rutiner for vask og feiing av veier med fast dekke i nærområdene, samt rutiner for vannpåsprøyting ved støvende arbeider.

Stein, støv og partikler fra anleggsaktivitetene skal ikke medføre at mengde nedfallsstøv overstiger 5 g/m² i løpet av 30 dager. Dette gjelder mineralsk andel målt ved nærmeste nabo eller annen nabo som eventuelt er mer støvutsatt. Virksomheten er ansvarlig for å utføre avbøtende tiltak slik at grenseverdier overholdes, og virksomheten er også ansvarlig for å gjennomføre målinger av nedfallsstøv, jf. tillatelsens pkt. 9. Utslippskontroll. Dersom målinger viser at støvgrenser blir overskredet, skal målinger fortsette til det er gjennomført avbøtende tiltak og det kan dokumenteres at grenseverdien overholdes.

9. Utslippskontroll

9.1 Målinger

Virksomheten skal gjennomføre målinger av utslipp til vann, luft og støy, og om nødvendig til grunn. Med målinger mener vi prøvetaking, analyse og/eller beregning.

Målinger/beregninger skal utføres slik at de er representative for virksomhetens faktiske utslipp, og skal som et minimum omfatte de komponenter som er beskrevet i denne tillatelsen.

Formålet med målingene er å dokumentere at gitte krav overholdes.

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

9.2 Gjennomføring av målinger

Virksomheten skal ha et måleprogram som inngår i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Måleprogrammet skal være utarbeidet før oppstart av anleggsarbeidene.

Måleprogrammet skal beskrive både prøvetaking, analyse og/eller beregning, herunder:

- Prøvetakings- og analysemetode
- Valg av måleperioder/måletidspunkt som gir representative prøver
- Beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes
- Beregning av usikkerhet i målingene for rapporteringspliktige komponenter

Virksomheten er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, blant annet ved:

- Utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal eller utenlandsk standard benyttes. Statsforvalteren kan etter søknad akseptere at annen metode blir brukt, dersom virksomheten kan dokumentere at den er mer formålstjenlig
- Bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne
- Kvalitetssikre egne analyser ved å delta i ringtester
- Kvalitetssikre egne målinger jevnlig ved verifisering av uavhengig tredjepart
- Redusere usikkerheten ved målingene mest mulig

9.3 Lagring av dokumentasjon fra utslippskontroll

Virksomheten skal ta vare på alle prøveresultater og annen dokumentasjon fra kontrollen, samt overvåking av driften. Opplysningene skal lagres i minst fem år, og de skal være tilgjengelige ved kontroll eller på forespørsel fra forurensningsmyndigheten, jf. forurensningsloven § 50.

10. Miljøovervåking av vannforekomster

10.1. Overvåking av grunnvannsressurser og drikkevannsbrønner som kan bli berørt

Grunnvannskilder skal sikres mot forurensning i anleggs – og driftsfasen og det skal utarbeides tiltaksplan for sikring, ivaretagelse og kvalitetsoppfølging av kjente grunnvannskilder i henhold til reguleringsbestemmelser for E6 Roterud-Storhove.

Det skal utarbeides en tiltaksplan som skal håndtere uforutsette hendelser, som f.eks. at kapasiteten reduseres eller at vannkvaliteten forringes. Det må foreligge varslingsrutiner til eiere av vannverk/drikkevannsbrønnene.

Det skal i henhold til reguleringsplan utarbeides en tiltaksplan for sikring, ivaretagelse og kvalitetsoppfølging av grunnvannsressursene i anleggs- og driftsfasen. Det skal også utarbeides et program for kartlegging og overvåking av grunnvannsforholdene. Også for mindre drikkevannsbrønner som kan bli berørt av anleggsarbeidet skal det utarbeides en prøvetakingsplan.

10.2. Overvåking av berørte resipienter

Virksomheten skal sørge for overvåking av effekter av utslippene til resipient i henhold til et overvåkningsprogram. Dette gjelder både for tunnel- og utfyllingsarbeid, samt andre utslippspunkter av rensert overvann.

Virksomheten skal sørge for overvåkning av berørte resipienter. Omfanget av overvåkning i de ulike berørte resipientene vil være avhengig av graden av påvirkning under anleggsfasen. Overvåkning av resipienter skal foregå fem år etter anleggs slutt, eller lengre hvis det ikke er klarlagt at tilstanden er tilbake til førtilstanden.

Hensikten med overvåkingen er bl.a. å:

- kontrollere at avbøtende tiltak fungerer etter hensikten,
- avdekke eventuelle uønskede effekter,
- dokumentere at kravene i utslippstillatelsen overholdes,
- dokumentere at vannforekomstene ikke har endret tilstandsklasse som følge av anleggsvirksomheten, og
- sette i verk strakstiltak ved behov

Virksomheten skal utarbeide og gjennomføre et miljøovervåkningsprogram som er i tråd med kravene i vannforeskriften og som er tilstrekkelig for å dokumentere at kravene i denne tillatelsen overholdes. Dette innebærer overvåkning i forkant, under og etter tiltaksgjennomføringen. Det er utarbeidet veiledere for vannovervåkning etter kravene i vannforskriften, og sist oppdaterte veileder skal til enhver tid benyttes. Miljøovervåkningsprogrammet skal inneholde parametere som det er stilt grenseverdier for i tillatelsen, andre relevante parametere og kvalitetselement i tråd med vannforskriften, inkludert økologiske parametere. Valg av målemetoder, frekvenser og prøvepunkter skal begrunnes. Alle prøvepunkter må angis på kart.

Forundersøkelser skal omfatte resipienter og skal ha som mål å kartlegge økologisk og kjemisk tilstand gjennom undersøkelse av biologiske kvalitetsparametere og vannkjemi. Alle forundersøkelser skal være gjennomført og rapport fra forundersøkelsene skal sendes Statsforvalteren før oppstart av anleggsarbeidene.

Det skal inngå referansestasjoner hvor referanseverdier måles samtidig som tiltaket pågår. På referansestasjoner forventes det ikke påvirkning fra anleggsarbeidene.

Program for overvåkning av vannresipienter skal utarbeides av virksomheten og bekreftelse på at dette er gjort skal sendes Statsforvalteren senest 8 uker før anleggsstart.

Overvåkningsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelser er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

10.3. Overvåkning av resipienter nedstrøms massedeponier

Det må overvåkes i resipienter med utfyllinger der det har blitt brukt sprengstein fra Brøttumformasjonen, i resipienter nedstrøms områder med mellomlagring av sprengstein og permanente massedeponier i minimum 3 år etter at de er avsluttet. Det skal også vurderes om det er hensiktsmessig å overvåke resipienter i forbindelse med utfyllinger bestående av blandingsstein som i varierende grad består av svartskifer.

11. Klimapåvirkning

Virksomheten skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå mest mulig energieffektiv drift av anleggsarbeidet. Tiltakshaver skal aktivt jobbe for å redusere klimapåvirkningen fra anleggsvirksomheten. Det skal tilstrebes å benytte fossilfrie og utslippsfrie alternativer i forbindelse med anleggsarbeidet. Ved bruk av klimaregnskap skal virksomheten dokumentere anleggets klimapåvirkning.

12. Rapportering

Resultater fra utslippskontroll og resipientovervåking skal rapporteres til Statsforvalteren.

Alvorlige avvik i forhold til utslippstillatelsen skal straks meldes til Statsforvalteren.

Tiltakshaver skal uten opphold varsle Statsforvalteren om alle unormale forhold som har, eller kan få forurensningsmessig betydning.

12.1. Årsrapport

Det skal utarbeides årsrapporter som omfatter resultat fra utslippskontrollen og overvåkingen. Årsrapportene skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars.

Årsrapport skal inneholde:

- Gjennomgang av fremdrift og beskrivelse av hvor arbeidet har foregått i aktuell periode
- Resultater fra utslippskontroll og resipientovervåking, vurderinger av resultatene
- Hendelser/avvik knyttet til ytre miljø og tiltak som har blitt gjennomført
- Oversikt over årlige utslipp av aktuelle parametere
- Tiltak som har blitt gjennomført
- Status for tilstanden i vannforekomstene
- Eventuelle klager fra berørte naboer/organisasjoner som gjelder ytre miljø og hvordan disse har blitt håndtert

12.2. Sluttrapport

Innen 12 mnd. etter at anleggsarbeidet er avsluttet skal det utarbeides en sluttrapport som skal inneholde:

- Beskrivelse av gjennomført prosjekt, utslipp og avbøtende tiltak. Utslipp og påvirkninger skal beskrives for vann, luft, grunn og sedimenter der det er aktuelt.
- Faglig begrunnede vurderinger av utslippsmengder for komponenter som regulert i punkt 3 i denne tillatelsen.
- Oppsummering av status/tilstand for berørte vannmiljøer og dokumentasjon på at tilstanden i vannmiljøene er tilbake i førtilstanden samt relevante og at relevante tiltak er gjennomført for å tilbakeføre til førtilstand
- Beskrivelse av avvik fra tillatelsen, årsak og avbøtende tiltak
- Bekreftelse på at alle data er importert til databasen Vann-miljø

13. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Etablering av beredskap

Virksomheten skal etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves.

13.2 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles etter gjeldende forskrift⁸.

Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

Statsforvalteren forutsetter at virksomheten kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om virksomhetens aktiviteter knyttet til miljørisikoanalysen, de forebyggende tiltakene og beredskapen.

14. Avfall

14.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Tiltakshaver plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁹.

14.2 Håndtering av farlig avfall

Virksomheten skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett. Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal foregå i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikret mot uvedkommende.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år og deklarerer på www.avfallsdeklarerer.no.

Absorpsjonsmidler skal være tilgjengelig der farlig avfall oppbevares.

14.3 Slam fra sandfang, renseinstallasjoner og bunnrensk fra tunnel

Slam fra sandfang, renseinstallasjoner og bunnrensk fra tunnel o.l. skal analyseres og karakteriseres. Hvis analyseverdiene tilsier det, skal det leveres til godkjent mottak jf. avfallsforskriftens kap. 9 vedlegg II og kap. 11 vedlegg I. Det er kun rene masser som kan nyttiggjøres til andre formål.

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

15. Søknad om driftstillatelse

Tiltakshaver skal senest innen seks måneder før anleggsfasen er ferdig søke Statsforvalteren om utslippstillatelse for driftsfasen til veianlegget. Søknaden skal inneholde nødvendige opplysninger om forventede utslipp, vurderinger av utslippenes påvirkning på resipienter samt gjennomføring av tiltak.

16. Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.4.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsen.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylene	
------------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler

Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPBI
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoxy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	Dekametylsyklopentasiloksan	D6
		D5
Oktametylsyktotetrasiloksan		D4

Organiske UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
---	--------